

بررسی عوامل اقتصادی موثر بر توسعه پایدار و مدیریت منابع آب در بخش کشاورزی (مطالعه موردی: سطح مزارع دشت قزوین)

پارسارحمتی، صادق خلیلیان^۱

r.2014.parsa@gmail.com

چکیده

امروزه امنیت منابع آب با ریسک بالایی مواجه شده است. مدیریت منابع آب، مجموعه‌ای از اقدامات متعدد مدیریتی است که، با هدف بهره‌برداری بهینه از منابع آب و کاهش خسارات اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی صورت می‌گیرد. لذا بررسی عوامل تاثیرگذار بر مدیریت منابع آب در استفاده بهینه از این نهاده در بخش کشاورزی ضروری می‌باشد. با توجه به اهمیت منابع آبی در دشت قزوین در این مطالعه این دشت به عنوان منطقه مورد مطالعه انتخاب گردید. سپس با استفاده از یک روش نمونه‌گیری خوشه‌ای دومرحله‌ای از میان کانال‌های آبیاری پایین دست سد به ترتیب کانال‌های مورد نظر انتخاب شدند و در گام بعد از بین از کانال‌های انتخاب شده به صورت تصادفی تعداد ۹۲ زارع انتخاب و با مراجعه به آنان در خرداد ماه ۱۳۹۵ اقدام به تکمیل پرسشنامه گردید. نتایج یافته‌های این تحقیق با استفاده از مدل لاجیت نشان داد که از بین متغیرهای اقتصادی در الگو متغیر بیمه محصولات در سطح ۵ درصد با علامت مثبت معنی‌دار شده است. سطح مکانیزاسیون نیز از دیگر متغیرهای اثرگذار مثبت بر امر مدیریت بهینه می‌باشد که در سطح ۱۰ درصد معنی‌دار شده است. همچنین ضریب کشش برآوردی برای متغیر درآمد نشان می‌دهد که اگر یک درصد درآمد سالانه زارعین اضافه شود، ۱/۰۹۴ درصد مدیریت منابع آب بیشتر خواهد شد.

طبقه‌بندی JEL: Q11, E23, M11.

کلیدواژه‌گان: عوامل اقتصادی، مدیریت منابع آب، دشت قزوین

۱- به ترتیب دانشجوی کارشناس ارشد و دانشیار گروه اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس